

Współpraca ponadnarodowa

w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013

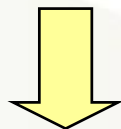
Warszawa, 25 marca 2010 r.

**ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1081/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające
rozporządzenie (WE) nr 1784/1999**

*EFS wspiera promowanie i włączanie do głównego nurtu polityki działalności innowacyjnej w państwach członkowskich, a także **działania transnarodowe** i międzyregionalne, w szczególności przez wymianę informacji, doświadczeń, wyników oraz dobrych praktyk, a także przez opracowywanie komplementarnych podejść i skoordynowanych lub wspólnych działań.*

*W celu wzmocnienia współpracy państwa członkowskie powinny programować działania transnarodowe i międzyregionalne przy **zastosowaniu podejścia horyzontalnego** lub poprzez konkretną oś priorytetową.*

PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI

zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 7 września 2007 r. i Komisję Europejską w dniu 28 września 2007 r.

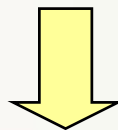
*Realizacja współpracy ponadnarodowej i podejścia innowacyjnego jest możliwa **w ramach wszystkich osi priorytetowych PO KL** (podejście horyzontalne)...*

WYTYCZNE W ZAKRESIE WDRAŻANIA PROJEKTÓW INNOWACYJNYCH I WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ PO KL

... z wyłączeniem możliwości realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w projektach ukierunkowanych na wspieranie inicjatyw lokalnych na obszarach wiejskich w Priorytecie VI, VII i IX (odpowiednio w Działaniach 6.3, 7.3, 9.5)

*Projekty współpracy ponadnarodowej **powinny przyczyniać się do osiągnięcia celów danego Priorytetu**, wykorzystując doświadczenia partnerów z innych krajów.*

Określenie szczegółowych obszarów i grup docelowych współpracy ponadnarodowej odbywa się dwutorowo:

a) przez **Instytucje Pośredniczące**
- w przypadku tych obszarów,
w których wartość dodana współpracy
ponadnarodowej jest możliwa do
określenia na etapie wyboru projektów
do realizacji.

Plany Działań

Tryb konkursowy - Tryb systemowy

- PROJEKTY STANDARDOWE
Z KOMPONENTEM PONADNARODOWYM
- WYODRĘBNIONE PROJEKTY WSPÓŁPRACY
PONADNARODWEJ
- PROJEKTY INNOWACYJNE
Z KOMPONENTEM PONADNARODOWYM

b) przez **Beneficjentów** realizujących już
projekty, pod warunkiem że wykażą oni
konieczność realizacji współpracy
ponadnarodowej, jak i realistyczne oraz
jasne oczekiwania co do jej wpływu na
osiągnięcie zakładanych celów projektu.

Zmiana wniosku o dofinansowanie
– WPROWADZENIE **KOMPONENTU
PONADNARODOWEGO**
DO PROJEKTU REALIZOWANEGO

KOMPONENT PONADNARODOWY W PROJEKCIE

- projekt, poza współpracą ponadnarodową, obejmuje inne działania, a tylko część („komponent”) jest realizowana w ramach współpracy ponadnarodowej
- co najmniej jeden cel szczegółowy odnosi się do współpracy ponadnarodowej

Zalecany minimalny czas realizacji komponentu 6 miesięcy.

WYTYCZNE W ZAKRESIE WDRAŻANIA PROJEKTÓW INNOWACYJNYCH I WSPÓŁPRACY
PONADNARODOWEJ PO KL

*Projektem współpracy ponadnarodowej jest projekt, który zakłada **wspólną (1) realizację działań kwalifikowanych (2)** przewidzianych w załączniku nr 8 do Wytycznych, a także w przypadku którego wskazano **rzeczywistą wartość dodaną (3)** wynikającą ze współpracy i podpisano **umowę o współpracy ponadnarodowej (4)**.*

(1)
Wspólna realizacja działań , czyli
PARTNERSTWO PONADNARODOWE
=
projektodawca/beneficjent PO KL
+
1 partner zagraniczny

*Nawiązanie współpracy ponadnarodowej możliwe jest **nie tylko z podmiotami z krajów członkowskich Unii Europejskiej realizującymi projekty współfinansowane przez EFS, ale również z podmiotami, które nie realizują takich projektów i z podmiotami z krajów nie będących członkami UE.***

ZALECENIE W DOKUMENTACJI KONKURSOWEJ – NIE WIĘCEJ NIŻ 3 PARTNERÓW

Wybór partnera ponadnarodowego

- możemy skorzystać z posiadanych kontaktów, dotychczasowych doświadczeń projektowych, materiałów z konferencji, spotkań, staży czy wizyt studyjnych
- wykorzystać istniejące bazy danych:
<http://www.transnational-toolkit.eu/>
<http://www.leonardo.org.uk/page.asp?section=000100010021&sectionTitle=Find+Partners>
<http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm>
- „W przypadku projektów partnerskich realizowanych na podstawie umowy partnerskiej **podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, ubiegający się o dofinansowanie, dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych** z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów ... „ - art. 28a ust. 4 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

(2)

Wspólna realizacja działań kwalifikowanych, czyli DZIAŁANIA, KTÓRE MOŻEMY PROWADZIĆ

Katalog form działań kwalifikowanych zawarty jest **w załączniku nr 8 do Wytycznych** w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy Ponadnarodowej PO KL, tj.:

1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań
2. Prowadzenie badań i analiz
3. Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów
4. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju
5. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne
6. Wypracowywanie nowych rozwiązań

**KRYTERIUM STRATEGICZNE - PROJEKT ZAKŁADA WYPRACOWANIE NOWYCH
ROZWIĄZAŃ WE WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ**

FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWANYCH

4. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju

(np. zapoznanie się z wynikami badań, poznanie wypracowanych rozwiązań Partnera; wspólna praca nad zastosowaniem rozwiązań wypracowywanych w innym kraju w celu udoskonalenia rozwiązań stosowanych przez Partnera w Polsce, upowszechnianie rezultatów projektu ponadnarodowego)

6. Wypracowywanie nowych rozwiązań

(np. zawiązanie partnerstwa, realizacja zadań merytorycznych zgodnie z ustalonym harmonogramem, testowanie wstępnych rozwiązań, prace nad udoskonaleniem produktu projektu współpracy ponadnarodowej, przygotowanie raportu końcowego, upowszechnianie rezultatów)

***Mogą stanowić samodzielny element w projekcie z komponentem
Ponadnarodowym – rekomendowane.***

FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWANYCH

2. Prowadzenie badań i analiz

(np. spotkania robocze w celu opracowania harmonogramu prac, merytoryczne działania badawcze, spotkania konsultacyjne, upowszechnianie wyników badań i analiz, wspólne prowadzenie badań porównawczych)

5. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne

(organizacja staży, wizyt studyjnych, wymiana pracowników instytucji partnerów projektów, przedstawicieli grup docelowych)

Sama wizyta studyjna czy staż za granicą nie jest wystarczającym elementem w projekcie współpracy ponadnarodowej.

FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWANYCH

1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań

(np. przygotowanie konferencji, seminariów upowszechniających rezultaty projektu, druk podręczników, poradników opisujących nowatorskie rozwiązania wypracowane w ramach projektów jako materiałów szkoleniowych)

Zalecane jako działanie uzupełniające, w szczególności formy 4 i 6.

3. Przygotowanie tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań raportów

(np. tłumaczenia, opracowanie edytorskie przetłumaczonego dokumentu, publikacja przetłumaczonego dokumentu)

Zalecane jako działanie uzupełniające, w szczególności formę 1.

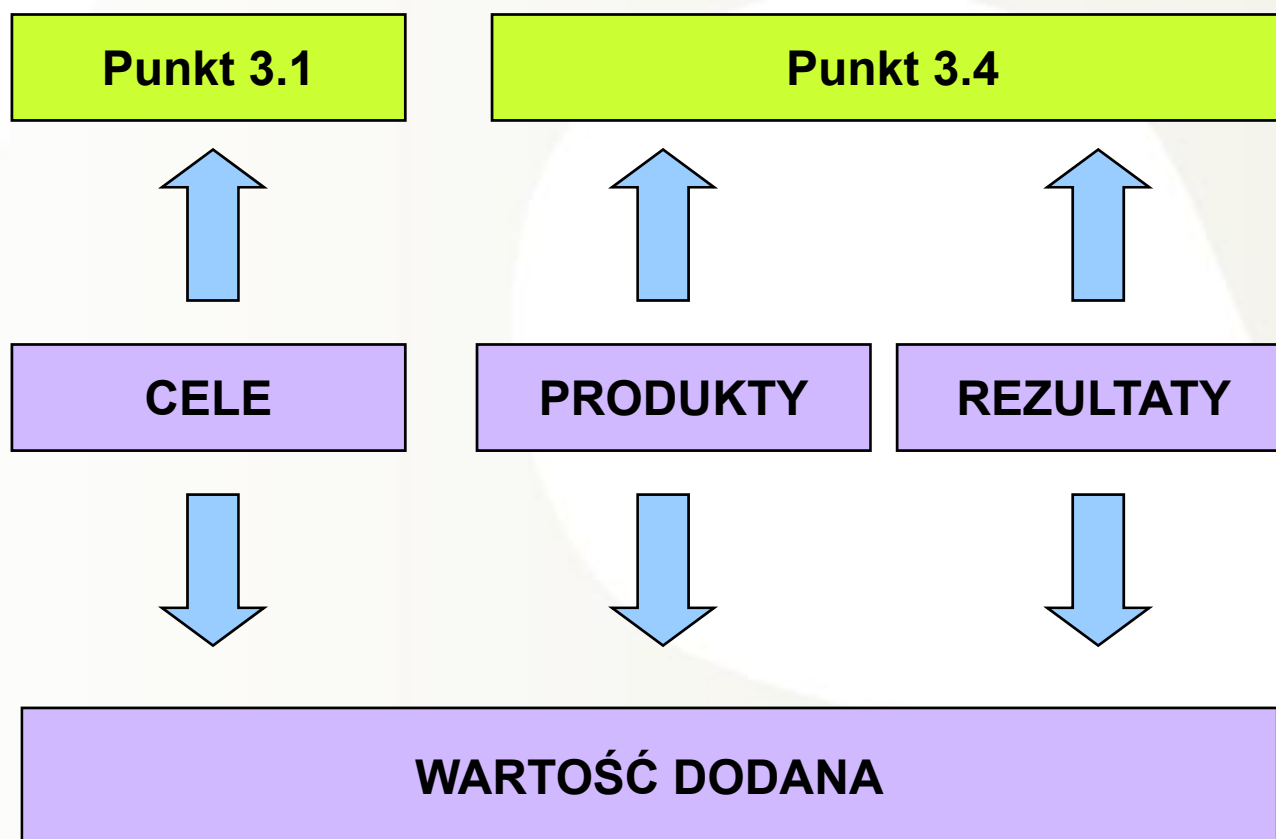
- ***WE WNIOSKU OPISUJEMY WSZYSTKIE DZIAŁANIA, W TYM TE FINANSOWANE PRZEZ PARTNERÓW PONADNARODOWYCH Z ICH WŁASNYCH ŹRÓDEŁ – PKT 3.3.***
- ***FORMA WSPÓŁPRACY (TWINNIG, WSPÓŁPRACA MIĘDZY PROJEKTAMI, SIECIAMI) – PKT 3.5.***

(3)

wykazana **rzeczywistą wartością dodaną**, czyli
**WARTOŚĆ DODANA WSPÓŁPRACY
PONADNARODOWEJ**

Jako **wartość dodaną** należy rozumieć **cele** projektu oraz konkretne **produkty** i **rezultaty** możliwe do osiągnięcia wyłącznie we współpracy ponadnarodowej, których nie udałoby się zrealizować, wdrażając projekt jedynie o zasięgu krajowym.

WARTOŚĆ DODANA WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

(4)

podpisano **umowę o współpracy ponadnarodowej**
WYMAGANE DOKUMENTY

**Wniosek o dofinansowanie + list intencyjny → umowa o współpracy
ponadnarodowej → Umowa o dofinansowanie**

List intencyjny

- stanowi wstępną deklarację współpracy partnerów ponadnarodowych
- wskazuje jednoznaczny zamiar podpisania umowy o współpracy ponadnarodowej w celu realizacji projektu/komponentu PO KL
- wzór minimalnego zakresu listu intencyjnego stanowi zał. nr 10 do *Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* (w wersji polskiej i angielskiej).

WYMAGANE DOKUMENTY

Wniosek o dofinansowanie + **list intencyjny** → **umowa o współpracy ponadnarodowej** → Umowa o dofinansowanie

Umowa o współpracy ponadnarodowej

- informacje o partnerach ponadnarodowych
- opis współpracy ponadnarodowej wskazujący wspólne cele partnerstwa, planowane rezultaty i produkty, opis działań ponadnarodowych oraz szczegółowy opis planowanych zadań i sposobów ich realizacji (spójne z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie)
- postanowienia finansowe opisujące źródła finansowania działań ponadnarodowych
- zagadnienia organizacyjne obejmujące zasady podejmowania decyzji w partnerstwie, zasady komunikacji i przepływu informacji w partnerstwie, sposób monitorowania i ewaluacji rezultatów
- wzór minimalnego zakresu umowy o współpracy ponadnarodowej stanowi zał. 11 do *Zasad dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL* (w wersji polskiej i angielskiej)

WYMAGANE DOKUMENTY

Wniosek o dofinansowanie + list intencyjny → umowa o współpracy ponadnarodowej → Umowa o dofinansowanie

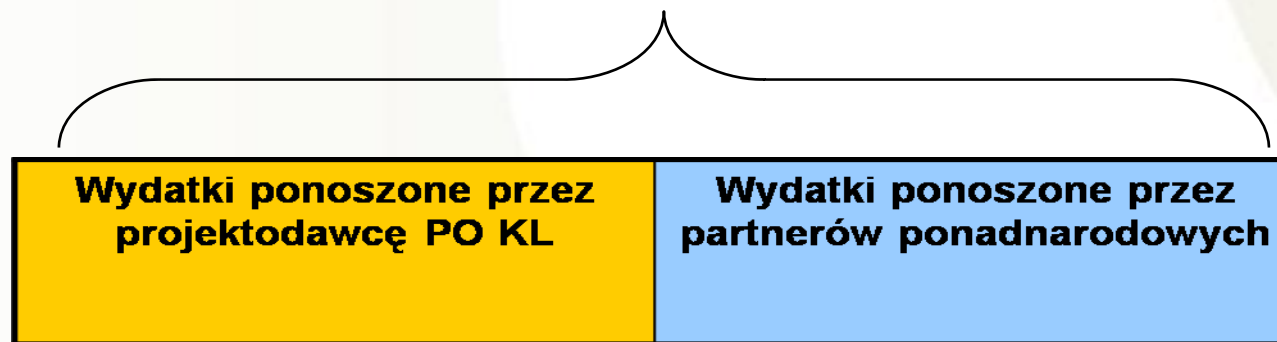
- **liczba partnerów nie jest ograniczona - ZALECENIE DO 3 PARTNERÓW**
- **maksymalnie 3 listy intencyjne → 3 umowy w ramach 1 wniosku o dofinansowanie**
- **w przypadku realizacji projektu w partnerstwie krajowym, list intencyjny i umowę o współpracy ponadnarodowej w imieniu partnerów krajowych podpisuje projektodawca PO KL**

KOSZTY WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Projekt z komponentem ponadnarodowym

- **koszty bezpośrednie** dotyczące komponentu ponadnarodowego należy ująć **w zadaniu 1 „współpraca ponadnarodowa”**
- **koszty związane z zarządzaniem** powinny zostać wskazane w ramach zadania „zarządzanie projektem”

Całkowity budżet projektu współpracy ponadnarodowej

ujęte we wniosku
o dofinansowanie

Budżet projektu standardowego a budżet projektu współpracy ponadnarodowej

PROJEKT STANDARDOWY

- Pokazuje wszystkie wydatki kwalifikowane realizowanego przedsięwzięcia
- Przy projektach partnerskich zakładany jest przepływ środków finansowych pomiędzy partnerami
- Wydatki w budżecie związane są ze wszystkimi wymienionymi we wniosku działaniami

PROJEKT WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

- Pokazuje tylko wydatki kwalifikowane leżące po stronie polskiej – budżet przedsięwzięcia będzie najczęściej większy
- **Wyjątkowo** jest możliwe sfinansowanie działań partnera zagranicznego z budżetu PO KL – **WYMAGA UZASADNIENIA**
- Wymienione w budżecie wydatki nie muszą dotyczyć wszystkich opisanych we wniosku działań – **WE WNIOSKU OPISUJEMY RÓWNIEŻ DZIAŁANIA FINANSOWANE PRZEZ PARTNERÓW PONADNARODOWYCH**
- Nie zakłada się przepływów finansowych pomiędzy partnerami

PODZIAŁ KOSZTÓW POMIĘDZY PARTNERAMI

Koszty współpracy powinny być ponoszone przez partnerów ponadnarodowych proporcjonalnie do korzyści, jakie przynosi im współpraca ponadnarodowa.

ZASADA WZAJEMNOŚCI – każdy z partnerów ponosi swoje koszty w projekcie.

Partnerzy finansują poszczególne etapy zadań, za które odpowiadają. Wartość etapów może być równa np. w przy 2 partnerach 50:50 (*zasada wzajemności na równych warunkach*) lub zróżnicowana (np. 75:25) (*zasada wzajemności na zróżnicowanych warunkach*).

Nie zakłada przepływu środków finansowych, w najpełniejszy sposób odzwierciedla ideę współpracy ponadnarodowej – rekomendowana przez Instytucję Zarządzającą.

ZASADA WZAJEMNOŚCI

Rodzaje wydatków	Razem wydatki	Rodzaj zasady wzajemności	Partner		
			1	2	3
Zadanie: Przygotowanie programu szkoleń	108 000	na równych warunkach	36 000	36 000	36 000
1.Badania problemu rotacji zatrudnienia	36 000		36 000	-	-
2.Audyt szkoleniowy	15 000		-	-	15 000
3.Opracowanie programu szkoleniowego	36 000		-	36 000	-
4.Opracowanie modułów szkoleniowych	21 000		-	-	21 000
Zadanie: Przygotowanie programu szkoleń	108 000	na zróżnicowanych warunkach	36 000	15 000	57 000
1.Badania problemu rotacji zatrudnienia	36 000		36 000	-	-
2.Audyt szkoleniowy	15 000		-	15 000	36 000
3.Opracowanie programu szkoleniowego	36 000		-	-	-
4.Opracowanie modułów szkoleniowych	21 000		-	-	21 000

PODZIAŁ KOSZTÓW POMIĘDZY PARTNERAMI

ZASADA PODZIAŁU KOSZTÓW – określony koszt (np. koszt publikacji) jest dzielony pomiędzy partnerów. Koszt może być dzielony w równym stopniu (50:50) lub w innej ustalonej przez partnerów proporcji (75:25).

Zakłada transfer środków finansowych – nie jest rekomendowana przez Instytucję Zarządzającą.

ZASADA PODZIAŁU KOSZTÓW

Rodzaje wydatków	Razem wydatki	Rodzaj zasady podziału kosztów	Partner		
			1	2	3
Zadanie: Przygotowanie programu szkoleń	108 000	na równych warunkach	36 000	36 000	36 000
1.Badania problemu rotacji zatrudnienia	36 000		12 000	12 000	12 000
2.Audyt szkoleniowy	15 000		5 000	5 000	5 000
3.Opracowanie programu szkoleniowego	36 000		12 000	12 000	12 000
4.Opracowanie modułów szkoleniowych	21 000		7 000	7 000	7 000
Zadanie: Przygotowanie programu szkoleń	108 000	na zróżnicowanych warunkach (50:25:25)	54 000	27 000	27 000
1.Badania problemu rotacji zatrudnienia	36 000		18 000	9 000	9 000
2.Audyt szkoleniowy	15 000		7 500	3 750	3 750
3.Opracowanie programu szkoleniowego	36 000		17 000	9 000	9 000
4.Opracowanie modułów szkoleniowych	21 000		10 500	5 250	5 250

- **metoda faktur proporcjonalnych (pro rata)** – jeden z partnerów podpisuje kontrakt ze stroną trzecią w imieniu wszystkich partnerów, w umowie precyzuje, że proporcjonalne fakturowanie powinno być wystawiane wszystkim partnerom, którzy zapłacą wykonawcy bezpośrednio.
- **metoda zwrotu wydatków** – jeden partner spełnia rolę wykonawcy w odniesieniu do wspólnych usług lub produktów, otrzymuje i opłaca faktury podwykonawców, po czym otrzymuje od partnerów na podstawie wystawionych not księgowych zwrot wydatków zgodnie z ustalonym modelem.

Dokumenty

- Wytyczne w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL;
- Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL;
- Podręcznik przygotowania wniosków o dofinansowanie projektów w ramach PO KL;
- Zalecenia dla Instytucji Pośredniczących i Instytucji Pośredniczących II stopnia w zakresie projektów współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL.
- Projekty innowacyjne. Poradnik dla projektodawców PO KL.
- Projekty współpracy ponadnarodowej. Podręcznik dla projektodawców.

www.kiw-pokl.org.pl – portal Krajowej Instytucji Wspomagającej

www.equal.org.pl – baza rezultatów PIW EQUAL

www.frse.org.pl - strona Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

www.leonardo.org.pl - kompendia projektów Leonardo da Vinci

Krajowa Instytucja Wspomagająca PO KL

Centrum Projektów Europejskich

ul. Domaniewska 39a, 02-672 Warszawa

tel. + 48 22 378 31 00

KRAJOWA
INSTYTUCJA WSPOMAGAJĄCA

Dziękuję Państwu za uwagę!

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CENTRUM PROJEKTÓW EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

